

Rāmāyaṇa deel I, hoofdstuk 2

De eerste vier hoofdstukken van boek I zijn een soort inleiding op het verhaal. Er wordt verteld hoe Vālmīki ertoe komt het gedicht te schrijven en hoe het zijn bekendheid krijgt doordat Rāma's twee zonen het gedicht in het land voordragen en het ook aan het hof van Rāma ten gehore brengen.

In het eerste hoofdstuk wordt verslag gedaan van een gesprek tussen de wijze ziener Vālmīki en de goddelijke boodschapper Nārada. Vālmīki vraagt Nārada of er op aarde wel iemand rondloopt die werkelijk eerlijk, goed, intelligent, knap van uiterlijk, zelfbeheerst en wijs is. Nārada denkt even na en zegt dan: "Ja, die is er: Rāma!" En dan vertelt hij Vālmīki in het kort de lotgevallen van deze Rāma: een kort excerpt van de boeken II-VI. Als hij is uitgesproken, begint hoofdstuk 2.

Dit hoofdstuk 2 is een van de meest interessante passages in de epische literatuur. Een van de redenen is dat hier de 'geboorte' van de śloka beschreven wordt, de versvorm waarin het grootste deel van de latere Indiase literatuur geschreven zal worden. Een andere reden is dat er voor de eerste maal in de literatuur een dieet verband wordt gelegd tussen kunst en emotie: ware kunst zou de sublimatie zijn van verdriet!

Dan, in hoofdstuk 3, gaat Vālmīki zitten mediteren en in zijn meditatie ziet hij alle gebeurtenissen uit Rāma's leven de revue passeren. Hij wordt volledig geïnformeerd en krijgt ook kennis van die zaken die niet door Nārada verteld zijn. Opnieuw een kort excerpt van de boeken II-VI.

In hoofdstuk 4 heeft Vālmīki het gedicht afgerond. Hij leert het in zijn geheel aan zijn twee leerlingen, de zonen van Rāma. Deze zingen met hun prachtige stemmen, onder begeleiding van de Indiase luit, de *Rāmāyaṇa* bij verschillende gelegenheden. Ze worden ook aan het hof van Rāma uitgenodigd. Ieder die het hoort, inclusief Rāma zelf, is diep ontroerd.

Hoofdstuk 2

- 1 *Toen de geleerde en rechtschapen Vālmīki, de grote wijze, de woorden van Nārada gehoord had, betuigde hij hem grote eer, samen met zijn leerlingen.*
- 2 *Nadat hij de goddelijke ziener Nārada de passende eer bewezen had, vroeg deze toestemming om te vertrekken en nadat hij die verkregen had, vertrok hij naar de hemel.*
- 3 *En toen Nārada naar de wereld der goden vertrokken was, ging de wijze Vālmīki kort daarna naar de oever van de rivier de Tamasā, niet ver van waar deze in de Ganges stroomt.*
- 4 *En nadat de grote wijze de oever van de rivier de Tamasā bereikt had, zag hij een badplaats met prachtig schoon water en hij sprak tot zijn leerling, die naast hem stond:*

- 5 *“Kijk naar deze badplaats, helemaal vrij van modder, o Bharadvāja! Het heldere water hier is net zo aangenaam als de geest van een goed mens.*
- 6 *Zet de waterpot neer en geef me mijn mantel van boombast, mijn beste jongen, want ik wil hier, op deze uitstekende badplaats van de Tamasā, een bad nemen.”*
- 7 *Nadat dit door de hoogstaande Vālmīki tot Bharadvāja was gezegd, gaf de laatste, die een toegewijde leerling was, de mantel van boombast aan zijn leraar.*
- 8 *Nadat hij, die zijn zintuigen onder controle had, zijn mantel van boombast van zijn leerling aangenomen had, liep hij rond, terwijl hij naar het bos keek dat zich naar alle kanten uitstrekte.*
- 9 *Toen zag de wijze Vālmīki daar vlakbij een paar wulpen onbezorgd rondlopen, terwijl ze prachtige klanken ten gehore brachten.*
- 10 *Toen, terwijl hij keek, doodde een slechte, boosaardige jager uit Niṣada, het mannetje van de twee vogels.*
- 11 *Toen het vrouwtje het mannetje op de grond zag liggen, stuiptrekkende, helemaal bedekt met bloed, slaakte zij een droevige kreet.*
- 12 *Toen hij de vogel zag, die op deze wijze door de jager gedood was, werd de rechtvaardige ziener vervuld met medelijden.*
- 13 *“Dit is helemaal verkeerd” dacht de brahmaan vanuit een gevoel van medelijden. En toen hij de vrouwtjeswulp hoorde huilen, sprak hij het volgende:*
- 14 *“O jager, omdat jij eentje van dit wulpenpaar, in extase door de liefde, hebt gedood, zal jou geen lang leven beschoren zijn.”*
- 15 *Terwijl hij stond toe te kijken en op deze wijze zich uitte, bedacht hij bij zichzelf: “Ik, die geraakt ben door het verdriet van deze vogel, wat heb ik eigenlijk gezegd?”*
- 16 *Nadat hij enige tijd nagedacht had, kwam de zeer erudiete wijze tot een conclusie en hij sprak tot zijn leerling:*
- 17 *“Het vers dat ik geuit heb toen ik door verdriet (śoka) was overmand, met vier versvoeten en evenveel lettergrepen in elke versvoet, geschikt om door muziek begeleid te worden, dat zal een śloka heten, en niets anders.”*
- 18 *Zijn verheugde leerling had de onovertroffen woorden van zijn goeroe, toen hij ze uitsprak, onthouden en deze was daarom heel tevreden over hem.*
- 19 *Toen hij vervolgens het rituele bad volgens de voorschriften genomen had daar in die rivier, keerde de wijze terug, terwijl hij nog steeds aan het gebeurde dacht.*
- 20 *En nadat de bescheiden en geleerde leerling Bharadvāja, de volle waterpot van de goeroe had opgepakt, volgde hij hem.*

- 21 *Nadat deze kenner van de goddelijke wetten de kluizenaarswoning samen met zijn leerling was binnengegaan, ging hij zitten en sprak over andere kwesties, terwijl hij ondertussen in gedachten verzonken was.*
- 22 *Toen kwam de machtige god Brahman zelf met zijn vier gezichten, de schepper van de werelden, om die beste onder de wijzen op te zoeken.*
- 23 *Toen Vālmīki hem zag, stond hij ogenblikkelijk op zonder een woord te zeggen, helemaal verbaasd, en hij ging nederig voor hem staan met zijn handen eerbiedig gevouwen.*
- 24 *En nadat hij diep voor de god gebogen had en geïnformeerd had naar zijn welzijn, betuigde hij hem eer door hem water voor zijn voeten aan te bieden, welkomstgeschenken en een zitplaats en door hem toe te zingen.*
- 25 *Nadat de god op de meest geëerde plaats was gaan zitten, nodigde hij Vālmīki uit om ook te gaan zitten.*
- 26 *En terwijl heer Brahma, de grootvader van de werelden, daar recht tegenover hem zat, was Vālmīki in gedachten nog steeds bezig met dat wat er gebeurd was.*
- 27 *“Een dergelijke wrede daad is gepleegd door een boosaardig mens, door iemand met een slecht karakter. Alleen zo iemand immers zou een zo mooi zingende wulp zonder reden kunnen doden.”*
- 28 *En terwijl hij nog steeds treurde over de vrouwtjeswulp en vol verdriet in gedachten verzonken was, reciteerde hij de śloka opnieuw.*
- 29 *En vervolgens sprak Brahman glimlachende tot hem, de beste onder de wijzen: “U hebt een śloka gecomponeerd! Daar bestaat geen twijfel over!*
- 30 *Het was door mijn wil, o brahmaan, dat u dit vers componeerde! En nu moet u het hele verhaal van Rāma dichten, o hoogste wijze!*
- 31 *U moet het verhaal van de rechtvaardige, excellente, wijze en standvastige Rāma aan de wereld bekend maken, precies zoals u het van Nārada hebt gehoord.*
- 32+33 *En het gehele verhaal van deze wijze Rāma, zowel de bekende als de niet bekende verhalen, van Lakṣmana en van de rakṣasa's, en het verhaal van Sītā, ook zowel de bekende als de niet bekende verhalen, en zelfs de onbekende gebeurtenissen, dat alles zal u bekend gemaakt worden.*
- 34 *Geen enkel woord van u in dit gedicht zal onwaar zijn. U moet het heilige verhaal van Rāma te boek stellen in de vorm van een gedicht in śloka's en dat gedicht zal de mensen vreugde geven.*
- 35 *Zolang als er bergen en rivieren op de aarde zullen zijn, zo lang zullen de mensen de Rāmāyaṇa aan elkaar doorvertellen.*
- 36 *En zolang als het door u geschreven verhaal over Rāma verteld zal worden, zo lang zult u in mijn werelden verblijven, zowel boven als beneden.”*

- 37 *Nadat de heer Brahman dat gezegd had, was hij ineens compleet verdwenen. En de wijze Vālmīki, die vergezeld was van zijn leerlingen, was hogelijk verbaasd.*
- 38 *Toen zongen al zijn leerlingen deze śloka weer opnieuw. En heel blij en ook heel verbaasd zeiden zij keer op keer:*
- 39 *Het verdriet dat de grote ziener bezong met vier versvoeten die alle evenveel lettergrepen hebben, dat is, doordat het steeds herhaald werd, tot poëzie geworden.*
- 40 *Toen kwam het volgende idee op bij de wijze ziener Vālmīki: “Laat ik het hele gedicht, de hele Rāmāyaṇa, in zulke verzen schrijven.”*
- 41 *De beroemde, grote wijze ziener dichtte toen het gedicht van de edele, welbekende Rāma, dat diens roem nog zou verbreiden, in de vorm van honderden śloka's, met een gelijk aantal lettergrepen elk, en met woorden die de mensen vreugde geven.*